

Falchs

1

Grup de divulgació
de la història de Fals

FULLS DE DIVULGACIÓ DE LA HISTÒRIA DE FALS

ABRIL 2004, NÚMERO 1

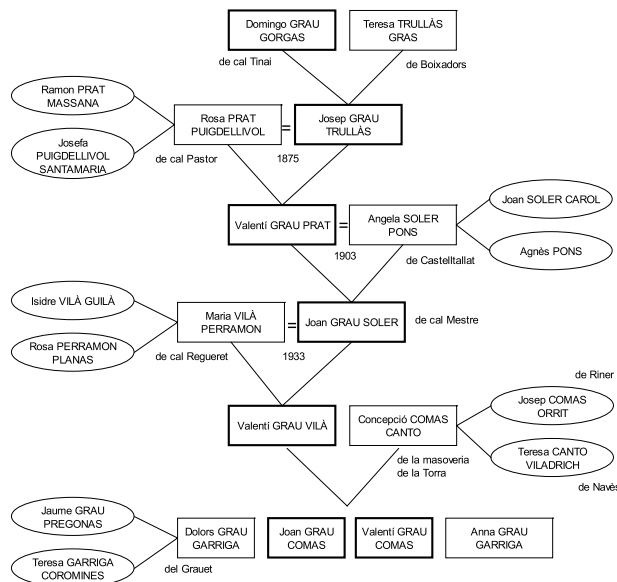
Cal Xic

Josep Grau Trullàs va néixer l'any 1848, essent fill de Domingo Grau, àlies Tinai, i de Teresa Trullàs. Com que era el fill petit li deien el «xic del Tinai». El 2 de desembre de 1874 va fer capítols matrimonials amb la noia Rosa Prat Puigdel·livol. El dot va ser de 133 pessetes, i dins de la caixa de la núvia, valorada en 10 pessetes, s'hi trobaven dos vestits bons, una vànova, dos llençols, unes tovalles, sis camises i dos coixins amb les seves fundes. Tot plegat es va estimar en 80 pessetes. El Josep va correspondre donant a la seva futura muller 42 pessetes, que s'afegien al dot en concepte d'escreix. Per si es donava el cas que s'hagués de restituir el dot, el Josep va posar com a penyora una vinya que menava a la partida de la Soleia i que era del Puig de Rajadell. La Rosa era filla de Ramon Prat Massana i de Maria Puigdel·livol, i quan es va casar amb el Josep tenia vint anys. El casament va tenir lloc el 16 de gener, però no van incriure's al Registre Civil de Fonollosa fins el 30 de desembre de 1875. El matrimoni va tenir quatre xicots.

persona o una bèstia. En va pagar 480 pessetes al comptat. Va començar a edificar la casa tot seguit i al cap de dos anys ja la tenia acabada, ja que la llinda principal està datada el 1878. En una declaració catastral del 1893, és descrita com una casa de planta baixa, un pis i golfes, de 42 pams de façana i 22 pams de fondària. La casa s'anomenava cal Xic del Tinai.

Façana de Cal Xic

El 8 de maig de 1876 el Josep va comprar un tros de terra a la mestressa del Tatger per tal de fer-se una caseta i tenir un petit hort. El tracte especificava que per fer-se la casa podia utilitzar pedra dels voltants, i que per arribar-hi tenia dret a un camí estret, que permetés el pas d'una

El Josep va prosperar i l'any 1882 va comprar els drets a Valentí Massana, de cal Resi, sobre una vinya de set quarteres de la Torre que aquest menava. En va pagar 28 unces d'or. En temps del rei Alfons XII, una moneda d'or de una unça equivalia a vuitanta pessetes de plata, així que el traspàs de la vinya li va costar 2.240 pessetes, una petita fortuna. El 1894 va comprar un tros de terra al Tatger, a la banda del Grauet. El tros feia més de 2 quarteres i en va pagar 560 pessetes. El 1897 l'amo d'Oliveres li va establir una vinya, anomenada vinya de l'Esquerrà, que llindava amb el camí de la Torre a la Fassina. Deuria tenir alguns problemes econòmics, però, perquè el setembre de 1896 va vendre a carta de gràcia per 1.000 pessetes la casa i l'hort adjunt, a una senyora de Sant Vicenç de Castellet dita Teresa Playà. Una venda a carta de gràcia era una venda provisional, que permetia recomprar la finca venuda al cap d'un temps. De fet això és el que va passar l'any 1899, quan la vídua i el fill del Josep van recuperar la casa i l'hort de cal Xic. Mentrestant, segurament pagaven un lloguer a la senyora Playà.

El 19 d'abril de 1899 el Josep es va posar malalt i va fer cridar el rector, mossèn Pius Madirolas, per fer testament.

Va fer hereu al Valentí Grau Prat. Al Marcel·lí i al Lluís els va deixar vint pessetes, mentre que al Ramon només n'hi va deixar una, perquè ja li havia donat diners per lliurar-se del servei militar. La seva vídua, la Rosa Prat, el va sobreviure molts anys, ja que no va morir fins al vespre del 12 d'abril de 1931. El Valentí va entrar a cal Mestre en casar-se amb la seva mestresa vídua. Van tenir dues filles i dos fills. La casa del Xic estava destinada al Ton, així com l'hort del Torrent i una peça de bosc del Miralles, que amb l'esforç de tots havien arrencat i convertit en vinya. Dissortadament el Ton formava part de la tristement famosa «lleva del Biberó». Va ser cridat per anar a la guerra i va morir al front. La casa doncs, se la va quedar el seu

germà Joan Grau Soler, que com que no hi vivia, la tenia llogada. S'hi va estar molts anys la família de Francesc Tomasa, després la família de Francesc Casas, i fins i tot hi va viure una temporada un dels treballadors de la carretera del Molí de Boixeda a Rajadell.

El Joan tenia tres fills, el Valentí, l'Isidre, i el Josep, i dues filles, la Rosa i la Conxita. El Josep es va quedar a cal Mestre, mentre que el Valentí Grau Vilà, que vivia a Sabadell, va heredar la casa del Xic del Tinai. En morir aquest l'any 1991, la casa va passar a la seva muller, Concepció Comas Cantó, i als seus fills, els propietaris actuals.

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxíu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.